अॅग्रोमेट अॅडवायझरी बुलेटीन

ग्रामिण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु, कोल्हापूर
विभागीय कृषि संशोधन केंद्र, शेंडा पार्क, कोल्हापूर

दूरध्वनी : (०२३१) २६९२४१६ ईमेल: adrkolhapur@rediffmail.com

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला समितीची साप्ताहिक बैठक दि. २३.११.२०२६

जिल्हा : सांगली

मागील आठवड्यातील हवामान (१७.११.२०२६ ते २३.११.२०२६)							हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचा हवामानाचा अंदाज (२४.११.२०२६ ते २८.११.२०२६)				
१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३	दिनांक	२४	२५	२६	२७	२८
-	-	-	-	-	-	-	पाऊस (मिमी)	०	०	०	०	०
-	-	-	-	-	-	-	कमाल तापमान (अं.से.)	३२	३२	३१	३१	३२
-	-	-	-	-	-	-	किमान तापमान (अं.से.)	१६	१५	१५	१६	१७
-	-	-	-	-	-	-	ढग स्थिती (आकाश)	०	२	३	५	६
-	-	-	-	-	-	-	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)	७७	८६	९१	९०	९०
-	-	-	-	-	-	-	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)	४४	५०	५३	५४	५१
-	-	-	-	-	-	-	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास)	६	७	८	७	८
-	-	-	-	-	-	-	वाऱ्याची दिशा	उ.ई.	उ.	उ.	पू.	पू.आ.

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला

पीक	अवस्था	कृषि विषयक सल्ला
हवामान सारांश		प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांचेकडून प्राप्त झालेल्या हवामान अंदाजानुसार सांगली जिल्ह्यामध्ये २४, २५ व २६ नोव्हेंबर रोजी आकाश मुख्यत: स्वच्छ तर २७ व २८ नोव्हेंबर रोजी सामान्यत: ढगाळ राहण्याची शक्यता आहे. **सांगली जिल्ह्यामध्ये २८ नोव्हेंबर पर्यंत कमाल तापमान ३१.० ते ३२.० अंश सेल्सिअस दरम्यान राहण्याची तसेच किमान तापमान १५.० ते १७.० अंश सेल्सिअस या दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे.** सकाळची सापेक्ष आद्रता ७७ ते ९१%, दुपारची सापेक्ष आद्रता ४४ ते ५४% तसेच वाऱ्याचा वेग ताशी ०६ ते ०८ किमी या दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे.
विस्तारित श्रेणी अंदाज		विस्तारित श्रेणीच्या अंदाजानुसार मध्य महाराष्ट्रामध्ये दिनांक २५ नोव्हेंबर ते १ डिसेंबर दरम्यान पावसाचे प्रमाण सरासरी पेक्षा कमी राहण्याची, कमाल तापमान सरासरी दरम्यान राहण्याची तसेच किमान तापमान सरासरी दरम्यान राहण्याची शक्यता आहे.
सामान्य सल्ला		थंडीचे प्रमाण वाढल्यामुळे नागरीकांनी पुढीलप्रमाणे काळजी घ्यावी ➢ वृद्ध लोक आणि लहान मुलांची काळजी घ्यावी ➢ थंडीच्या दरम्यान जास्तीती जास्त वेळ घरात राहावे. प्रवास शक्यतो टाळावा ➢ स्वेटर, मफलर, कानटोपी, पायमोजे हात मोजे घालावेत ➢ गरम पेय नियमितपने प्यावे ➢ हवामानाच्या अद्यावत महितीसाठी रेडियो ऐकावा, टिव्ही पाहावा तसेच वर्तमान पत्र वाचावे
संदेश		➢ **फळे तसेच भाजीपाला पिकांमध्ये शक्य असल्यास आच्छादंनांचा वापर करावा आच्छादनासाठी ऊसाच्या पाचटाचा वापर करावा**
गहू	पेरणी	➢ सिंचनासाठी पुरेशा पाण्याची खात्री असल्यासच लवकरात लवकर गहू पिकाची पेरणी पूर्ण करावी ➢ बागायती गव्हाची पेरणी वेळेवर करण्यासाठी फुले समाधान, फुले अनुपम, फुले सात्विक, एम,ए,सी.एस ६२२२, एन.आय.ए.डब्ल्यु ११४९ या वाणांची निवड करावी ➢ पेरणीपूर्वी बियाण्यास थायरम ७५% डब्ल्यू. एस. या बुरशी नाशकाची ३ ग्रॅम प्रती किलो बियाणे या प्रमाणात बीजप्रक्रिया करावी तसेच गहू पिकावरील मावा, तुडतुडे आणि खोडमाशी या किडींच्या नियंत्रणासाठी थायोमेथोक्झाम ७० डब्ल्यु. पी. १७.५ मिली प्रती १० किलो बियाणे या प्रमाणात बीजप्रक्रिया करावी. बुरशीनाशकाची व कीटकनाशकाची बीजप्रक्रिया करून बियाणे वाळवल्यानंतर प्रती किलो बियाण्यास २५ ग्रॅम अॅझोटोबॅक्टर व २५ ग्रॅम पीएसबी या जीवाणू संवर्धन खताची बीजप्रक्रिया करावी त्यामुळे उत्पादनात १० ते १५ % वाढ होते.
मका	पक्वता / पेरणी	➢ रब्बी हंगामासाठी पाण्याची उपलब्धता असल्यासच मका पेरणी लवकरात लवकर पूर्ण करावी ➢ मका पिकाच्या पेरणीसाठी लवकर पक्व होणाऱ्या सुधारित वाणांची निवड करावी. मका पिकाची पेरणी ७५ × २० सें.मी. अंतरावर करावी. ➢ पेरणीच्या वेळी ३५ किलो युरिया, १५० किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट व २८ किलो म्युरेट ऑफ पोटॅश प्रति एकरी या प्रमाणात द्यावे. ➢ पेरणीपूर्वी बियाण्यास क्लोरॅन्ट्रानिलिप्रोल ५०% एफ.एस. औषधाची ५ मि.ली. प्रति किलो बियाणे या प्रमाणात बीजप्रक्रिया करावी. ➢ मका पेरणीनंतर लगेच किंवा दुसऱ्या दिवशी शिफारशीत अॅट्राझीन हे तणनाशक ५०० ग्रॅम प्रति २०० लिटर पाणी प्रति एकर या प्रमाणात मिसळून जमिनीवर फवारणी करावी. ➢ चाऱ्यासाठी मका लागवड करण्यासाठी आफ्रिकन टॉल, गंगा सफेद, मांजरी कॉम्पोझीट या वाणांची निवड करावी. ➢ मका पिकाची उगवण झाल्यानंतर एका आठवड्याच्या आत लष्करी अळीच्या सर्व्हेक्षणासाठी एकरी ५ कामगंध सापळे लावावेत. ➢ लष्करी अळीच्या नियंत्रणासाठी नर पतंग आकर्षित करण्यासाठी एकरी १५ कामगंध सापळे लावावेत. पक्षी थांबे उभा करावेत ➢ पिकाच्या उगवणीनंतर पहिल्या ४ आठवड्यांच्या आत ५% झाडांवर लष्करी अळीचा प्रादुर्भाव आढळल्यास अझाडिरॅक्टिन १५०० पीपीएम किंवा निंबोळी अर्क ५० मिली प्रति १० लिटर पाणी या प्रमाणात फवारणी करावी.
ऊस	शाकिय	➢ सिंचनासाठी पुरेशा पाण्याची खात्री असल्यासच पूर्वहंगामी ऊस लागवड ३० नोव्हेंबर पर्यंत करावी

अॅग्रोमेट अॅडवायझरी बुलेटीन

ग्रामिण कृषि मौसम सेवा, ऐएमएफयु, कोल्हापूर
विभागीय कृषि संशोधन केंद्र, शेंडा पार्क, कोल्हापूर

दूरध्वनी : (०२३१) २६९२४१६ **ईमेल: adrkolhapur@rediffmail.com**

	वाढ	➢ पूर्व हंगामी उस लागवड करण्यासाठी को. ८६०३२, को.एम. ०२६५ (फुले २६५), फुले १०००१, फुले ११०८२, फुले ऊस १५०१२, फुले ऊस १३००७, फुले ऊस १५००६ या वाणांची निवड करावी ➢ बीजप्रक्रिया : बुरशीजन्य रोगांचा बंदोबस्त करण्यासाठी बेणे लागणीपूर्वी १० लिटर पाण्यात १० ग्रॅम कार्बेन्डॅझिमची १० मिनीटांसाठी बेणे प्रक्रिया करावी. त्यानंतर हेक्टरी १० किलो ॲसेटोबॅक्टर + १.२५ किलो पी.एस.बी. १०० लिटर पाण्यात ३० मिनिटे जीवाणू बीजप्रक्रिया करावी. यामुळे नत्रखतामध्ये ५०% ची तर स्फुरदखतामध्ये २५% ची बचत करता येते.
भुईमुग	पक्वता	➢ भुईमुग पीक पक्व झाल्यास पाने पिवळी पडू लागतात. शेंगाचे टरफल टणक बनते व शेंगाच्या टरफलाची आतील बाजू काळी दिसू लागते. पक्व झालेल्या पिकाची वेळेत काढणी करावी. तोडणी केलेल्या शेंगा पुरेशे ऊन पडताच उन्हात वाळवाव्यात व कोरड्या आणि सुरक्षित ठिकाणी ठेवाव्यात. शेंगांची साठवण कोंदट व ओलसर जागेत करू नये.
हरभरा	वाढीची अवस्था	➢ जोमदार वाढीसाठी पिक सुरूवातीपासूनच तण विरहीत ठेवावे तसेच पिक २० दिवसांचे झाल्यानंतर पहिली कोळपणी करावी. ➢ हरभरा पिकावरील घाटेअळीच्या नियंत्रणासाठी पक्षी थांबे उभारावेत व हेक्टरी ५ या प्रमाणे कामगंध सापळे लावावेत. ➢ हरभरा पिकास पाणी देण्यासाठी तुषार सिंचन पद्धतीचा वापर करावा
द्राक्ष	फुलोऱ्या पासून फळधारणे पर्यंत	➢ फुलोऱ्यापासून फळधारणेपर्यंत, २५०० ते ३५००लि./एकर/दिवसापर्यंत ठिबकद्वारे पाणी द्यावे. जोम नियंत्रित करणे आवश्यक आहे. ➢ बंधारे ओले ठेवण्यासाठी मल्चिंगचा सराव करा. यामुळे बांधाच्या पृष्ठभागावरील ओलाव्याचे बाष्पीभवन झाल्यामुळे रूट झोनमध्ये तयार होणारी क्षारता कमी होईल. ➢ बेरीच्या विकासाच्या अवस्थेत, ठिबकद्वारे @ ७६५० पिकवणाऱ्या प्रदेशांसाठी सिंचन करा.
हळद	कंद वाढीची	➢ मागील आठवड्यामध्ये अंशत: ढगाळ व जास्त आद्रतायुक्त हवामान असल्याने काही ठिकाणी कंदमाशीचा प्रादुर्भाव दिसून येत आहे नियंत्रणासाठी खालील उपाययोजना कराव्यात. ➢ उघडे पडलेले कंद मातीने झाकून घ्यावेत. वेळेवर हळदीची भरणी करावी. ➢ हेक्टरी ६ पसरट भांडी (माती अथवा प्लास्टिकची) वापरून प्रत्येक भांड्यात भरडलेले एरंड बी २०० ग्रॅम घेऊन त्यात १.५ लिटर पाणी घ्यावे. ८ ते १० दिवसांनी या मिश्रणातून विशिष्ठ असा वास बाहेर निघू लागल्यावर कांद्माश्या आकर्षित होऊन मारून लागतात. सदरची उपाय योजना सेंद्रिय हळद उत्पादनामध्ये अत्यंत प्रभावी व कमी खर्चिक आहे.
पशुधन	वाढीची	➢ एलनिनोच्या पार्श्वभूमीवर रब्बी हंगामात चारा पिकांचे नियोजन १. खरीप हंगामात उपलब्ध असलेला चारा योग्य प्रकारे वाळवून साठवून ठेवावा. २. जनावरांच्या खाद्यात झाडांच्या पाल्याचा वापर करावा. उदा. सुबाभूळ, शेवरी, तुती, शेवगा, वड, उंबर आणि पिंपळ. ३. केळीची काढणी झाल्यानंतर तिची पाने आणि खोड जनावरांच्या चाऱ्यासाठी वापरता येतात. ४. ज्या ठिकाणी उसाची वाढे चाऱ्यासाठी वापरली जातात, तेथे प्रत्येक जनावराला ५० ग्रॅम खनिज मिश्रण द्यावे. ५. उपलब्ध पाण्याचा वापर करून चाऱ्यासाठी ज्वारीची लागवड करावी. ६. आंतरपीक म्हणून चारा पिकांची निवड करावी. ७. पाणी उपलब्ध असल्यास कमी कालावधीत चारा देणाऱ्या चवळी, बरसीम आणि लसूणघास (ल्युसर्न) यांसारख्या पिकांची लागवड करावी.
कुक्कुटपालन	वाढीची	➢ थंडीच्या काळात कुक्कुटपालकांनी पक्ष्यांना उबदार, कोरड्या व हवेशीर शेडमध्ये ठेवावे. पक्ष्यांचे थंड वाऱ्यापासून संरक्षण करावे. पुरेसे खाद्य व स्वच्छ पिण्याचे पाणी द्यावे. विशेषत: लहान पिलांसाठी योग्य तापमान राखावे व रोगांचा प्रादुर्भाव टाळण्यासाठी शेडमधील आच्छादन कोरडे ठेवावे.

मेघदूत ॲप्लिकेशन डाउनलोड करण्यासाठी स्कॅन करावे	**दामिनी** ॲप्लिकेशन डाउनलोड करण्यासाठी स्कॅन करावे

स्त्रोत

१) हवामान पूर्वानुमान : प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई

ठिकाण : कोल्हापूर
दि. : २३.११.२०२६

स्वाक्षरीत
प्रमुख अन्वेषक, ग्राकृमौसे, ऐएमएफयु, कोल्हापूर तथा
सहयोगी संशोधन संचालक,
विभागीय कृषि संशोधन केंद्र , कोल्हापूर